

Algemene feedback opdrachten (5)

Hieronder geef ik een paar mogelijke aanvullingen bij de antwoorden op de vragen van opdracht 5. Voor alle duidelijkheid: dat wil niet zeggen dat een ander antwoord niet goed is.

Op zich zijn verschillende interpretaties en visies mogelijk. Waar het om gaat, is dat je de lezer overtuigt van jouw interpretatie. Als je iets over een gedicht beweert, moet je het dan ook ondersteunen met argumenten en/of voorbeelden uit het gedicht. Dan wint je antwoord aan overtuigingskracht.

Wat de open vragen betreft: het ligt niet altijd voor de hand om een vergelijkbare dichter of tendens te noemen in je eigen literatuur. Uiteraard was de maatschappelijke context overal anders; in de communistische landen was er bijv. sprake van censuur. Toch zijn er ook in die landen ondergrondse bewegingen geweest.¹ Als je hier weinig over weet, is het niet verboden om eens in een Tsjechische, Slowaakse, Poolse, enz. literatuurgeschiedenis te kijken. Dit is niet verplicht, maar kan wel interessant zijn.

1B

Je zou de technieken "opsomming" en "herhaling" kunnen noemen. Mede daardoor krijgt het gedicht overigens ook iets ritmisch (waardoor het beter in het gehoor ligt).

1C

Je kan hier verschillende regels noemen. Als je een regel of passage aanhaalt als voorbeeld van "dubbelzinnig taalgebruik", moet je ook expliciteren waarom. Het volstaat bijvoorbeeld niet om te verwijzen naar het neologisme "moerasdom"; je moet aangeven welke betekenissen dit woord bij jou oproept. Bijvoorbeeld: bols die letterlijk van gedaante is verwisseld en de consistentie van moerasgrond heeft ("plantaardig rotte bols") of een verwijzing naar het mensendom (dat "rot" is).

2A

Het protestelement is duidelijk. Bij het spelelement kan je verwijzen naar het gedicht als taalspel, maar je kan ook bijv. de link leggen naar de opvattingen van Sigma-oprichter Trocchi en Corbakunstenaar Constant die – net als Vinkenoog – pleitten voor een opstand van de "homo ludens" (= spelende mens). Ook Vinkenoog beklemtoont hier het belang van spel en vrijetijdsbesteding (zie: "vrijetijdsbesteding adelt"). In dat opzicht sluit dit gedicht mooi aan bij het gedachtengoed van Sigma (waar Vinkenoog deel van uitmaakte).

2B

Ook hier kan je wijzen op de herhaling, opsomming, het gebruik van alledaagse woorden,...

3A

Johnny the Selfkicker maakte deel uit van Provo.

¹ Wie een paar jaar geleden de Provotentoonstelling in Brno heeft bezocht, heeft bijv. kunnen zien dat Amsterdamse Provo-activisten naar Praag gekomen zijn en daar in samenwerking met Tsjechische kunstenaars/activisten dingen hebben georganiseerd.

Je kan er ook op wijzen dat hij tot de performancedichters wordt gerekend. Maar let op: "poëzie als partituur" of "poëzie als geluidsexperiment" zijn typeringen die in de cursus worden gebruikt om de poëzie van o.a. Johnny the Selfkicker te omschrijven. Het zijn geen namen van literaire bewegingen!

3B

In samenhang met Provo ligt het voor de hand om te wijzen op bijv. de "69e straatrevolte" die in het gedicht wordt genoemd. Provo kan je ook omschrijven als een soort van "straatrevolte". (Let op: het gedicht dateert uit de periode van Poëzie in Carré (1966), dus nog voor de bekende studentenrevolte in Parijs in mei 68.)